

EU & Erhverv
J.nr. 17-2313-000033
Ref. MMJ
Den 15. august 2018

Referat af mødet i Landdistriktsudvalget den 8. juni 2018

Følgende medlemmer deltog:

Jacob Nielsen, Landbrugsstyrelsen, (formand)
Henrik Jepsen, Miljø- og Fødevareministeriets departement
Henrik Ballegård, Miljøstyrelsen
Jan Larsen, Erhvervsstyrelsen
Ida Marie Retoft, Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet
Mette Trudsø Kruse, Landbrug & Fødevarer
Niels Lindberg Madsen, Landbrug & Fødevarer
Bjarne Pugholm Johansen, Dansk Gartneri
Marie Louise Bretner, Dansk Skovforening
Lars Haahr Jensen, repræsentant for regionerne
Anker Madsen, Friluftsrådet
Henrik Wejdling, Dansk Ornitologisk Forening
Frode Thule Jensen, repræsentant for LAG'er
Bjarke Oxlund, Institut for Menneskerettigheder

Desuden deltog:

Søren Kissmeyer, EU-Kommissionen
Michael Simonsen, EU-Kommissionen
Marie Guldborg, Landbrugsstyrelsen
Hans Jørgen Langfrits, Landbrugsstyrelsen
Steen Bonde, Landbrugsstyrelsen
Jens Yde, Landbrugsstyrelsen
Sofie Bisbjerg, Landbrugsstyrelsen
Morten Boye Hansen, Landbrugsstyrelsen
Jakob Mortensen, Landbrugsstyrelsen
Marianne Mochau Jensen, Landbrugsstyrelsen

Følgende medlemmer deltog ikke:

Mikkel B. Lønblad, Social- og Indenrigsministeriet
Lone Vingtoft, Danske Regioner
Sybille Kyed, Økologisk Landsforening
Lars Zøfting-Larsen, DI Fødevarer
Lars Kaalund, Kommunernes Landsforening
Rikke Lundsgaard, Danmarks Naturfredningsforening
Karsten Gram, Landdistrikternes Fællesråd
Lise T. Sørensen, Sammenslutningen af Danske Småøer
Jesper Lund-Larsen, 3F
Mogens Eliassen, Fødevareforbundet NNF

Dagsorden:

1. Velkomst v/ formanden.
2. Godkendelse af dagsorden.
3. Meddelelser.
 - A. Meddelelser fra Landbrugsstyrelsen:
 - 1) Status for det første forslag til ændring af landdistriktsprogrammet for 2019 (ændring af milepæle i resultatrammen)
 - 2) Ny snitflade på administrationen af vådområder.
 - B. Meddelelser fra Kommissionen.
4. Orientering om status for revisionsbesøg.
5. Til godkendelse: Årsrapport for 2017 om gennemførelse af landdistriktsprogrammet 2014-2020.
6. Forslag til den anden ændring af landdistriktsprogrammet 2014-2020 for 2019.
7. Orientering om forslag til nyt forordningsgrundlag for landdistriktspolitikken post 2020.
8. Status for fremdrift af landdistriktsprogrammet 2014-2020.
 - A. Økonomisk fremdrift og afløb.
 - B. Orientering om tilsagnsgivning, udbetalinger og resultater under programmet for 2014-2020.
 - C. Ansøgningsrunder for støtteordninger i 2018 og 2019.
9. Orientering om handlingsplan for opfølgning på slutevalueringen af landdistriktsprogrammet 2007-2013.
10. Status for lokale aktionsgrupper.
11. Orientering om kommunikationsstrategien for landdistriktsprogrammet 2014-2020.
12. Orientering om aktivitetsplan 2018 for det danske landdistriktsnetværk.
13. Næste udvalgs møde.
14. Eventuelt.

Ad 1. Velkomst v/ formanden.

Jacob Nielsen bød velkommen til mødet i Landdistriktsudvalget. Søren Kissmeyer deltager for sidste gang i møder i Landdistriktsudvalget, da han har besluttet at gå på pension pr. 1. august 2018. Herefter overtager Michael Simonsen opgaven med det danske landdistriktsprogram i Kommissionen. Jakob Nielsen takkede Søren Kissmeyer for godt samarbejde – det har været en fornøjelse.

Herefter blev Bjarke Oxlund, der er ny repræsentant for Institut for Menneskerettigheder, præsenteret. Desuden deltog Jan Larsen fra Erhvervsstyrelsen i stedet for Dea Cordt Kragh, og Jens Yde og Jakob Mortensen fra Landbrugsstyrelsen blev præsenteret.

Ad 2. Godkendelse af dagsorden.

Dagsordenen blev godkendt.

Ad 3. Meddelelser.

A. Meddelelser fra Landbrugsstyrelsen.

1) Status for det første forslag til ændring af landdistriktsprogrammet for 2019 (ændring af milepæle i resultatrammen).

Marie Guldborg oplyste, at forslaget til programændring blev sendt til Kommissionen den 25. april 2018. Programændringen omfatter justering af delmålene for indikatorerne i resultatrammen. Delmålene skal være opfyldt ved udgangen af 2018, for at de afsatte midler i resultatreserven kan blive frigivet til programmet i 2019. Forslaget til programændring var i skriftlig høring i udvalget i perioden 23. marts – 13. april 2018. Vi beklager, at høringen af udvalget blev gennemført som en skriftlig høring og ikke på et møde i udvalget. Årsagen var, at det var nødvendigt med en hurtig proces, så programændringen er på plads, inden den næste programændring skal sendes. Næste programændring forventer vi at sende til september. I forbindelse med høringen har vi modtaget bemærkninger fra Erhvervsstyrelsen og Landbrug & Fødevarer, der ikke havde indvendinger til forslaget til programændring. Det understreges, at der kun er ændret i delmålene og ikke i de slutmål, der skal være nået ved udgangen af 2023. Kommissionen er nu

i gang med behandlingen af programændringen, og vi forventer en godkendelse inden sommerferien. Marie Guldborg takkede Kommissionen for et godt samarbejde om programændringen.

Søren Kissmeyer bekræftede, at programændringen ligger i Kommissionen. Der er tale om en lille programændring, men det ændrer ikke ved, at den sædvanlige procedure skal gennemføres. Der udestår nu kun det sidste i processen, hvilket bør være en formalitet. Den endelige godkendelse forventes at foreligge i løbet af den kommende uge.

2) Ny snitflade på administrationen af vådområder.

Marie Guldborg orienterede om den nye snitflade mellem Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen i forhold til skovordningerne, vådområder og lavbund. Ved sammenlægningen af Miljøministeriet og Fødevareministeriet i 2015 havde man set på, om organiseringen af opgaver kunne optimeres. I den forbindelse var der gennemført en analyse af, om der kunne gøres noget i forhold til de ordninger under landdistriktsprogrammet, der administreres i både Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen. Det er nu besluttet, at skovordningerne, vådområdeordningen og lavbundsordningen pr. 1. januar 2019 bliver flyttet til Landbrugsstyrelsen. Dermed vil administrationen af alle ordninger under landdistriktsprogrammet være samlet i Landbrugsstyrelsen. Det vil ikke længere være nødvendigt at uddelegere opgaver til Miljøstyrelsen med deraf følgende tilsynsforpligtelse, fælles revision og rapportering m.v. Ændringen medfører også, at bevillingerne til de pågældende ordninger bliver flyttet til Landbrugsstyrelsen. Vi er nu ved at se på, hvordan administrationen skal tilrettelægges efter den 1. januar 2019. I forhold til vådområdeordningen arbejdes der på en model, hvor den faglige godkendelse fortsat ligger i Miljøstyrelsen. Desuden skal der ses på håndteringen af fredsskovpligten på skov. Der vil blive overført medarbejdere fra Miljøstyrelsen til Landbrugsstyrelsen pr. 1. januar 2019. Efter sommerferien bliver der udarbejdet en kommunikationsplan om, hvordan administrationen ser ud efter ændringen.

B. Meddelelser fra Kommissionen.

Søren Kissmeyer oplyste, at han havde besluttet at gå på pension pr. 1. august 2018. Michael Simonsen vil overtage arbejdet som ”desk” for det danske program. Søren beklagede, at han ikke var blevet så længe på posten, og at samarbejdet om det danske program dermed ikke havde været mere end halvandet år.

Michael Simonsen præsenterede sig selv og oplyste, at han har arbejdet 17 år i DG AGRI. De første mange år i revisionsafdelingen og nu i statsstøtteafdelingen. Michael så meget frem til at blive længe på posten og glædede sig til samarbejdet.

Jacob Nielsen så også frem til et godt samarbejde.

Søren Kissmeyer oplyste herefter, at Kommissionen nu har fremlagt de samlede forordningsforslag for den fremtidige landbrugspolitik. Det er muligt, at der kommer nogle informationsaktiviteter om det i Danmark, formentlig på Kommissionens repræsentation. Det fordrer dog, at der er en efterspørgsel efter det.

Niels Lindberg Madsen oplyste, at Landbrug & Fødevarer har en mundtlig aftale om afholdelse af et arrangement den 22. juni 2018 kl. 10-12 hos Landbrug & Fødevarer. Interesserede organisationer vil blive inviteret til arrangementet. Fra Kommissionen deltager Christina Borchmann, Lene Næsager og Christiane Kirketerp.

Ad 4. Orientering om status for revisionsbesøg.

Hans Jørgen Langfrits orienterede om Revisionsrettens såkaldte DAS-revision af fire ordninger under landdistriktsprogrammet, der blev gennemført den 26. februar – 2. marts 2018. Landbrugsstyrelsen modtog den 30. april 2018 Revisionsrettens foreløbige rapport vedrørende revisionen. Det fremgår heraf, at der ikke blev fundet fejl i de undersøgte transaktioner i de pågældende sager. Det er et godt resultat!

Hans Jørgen Langfrits oplyste, at regnskabet for begge landbrugsfonde blev afleveret rettidigt inden den 15. februar 2018, inkl. revisionserklæringen fra Deloitte. Kommissionen har efterfølgende meddelt, at de kan godkende regnskabet for Garantifonden, men ikke for Landdistriktsfonden. Dette skyldes, at Kommissionen er uenig med Deloitte

om, hvorvidt de rapporterede fejl i en række projektstøttesager er finansielle eller formelle fejl. Styrelsen er nu i gang med en afklaring med Kommissionen om sagen. Hvis de pågældende fejl flyttes fra formelle til finansielle fejl har det betydning for fejlprocenten og det beløb, som Danmark skal betale i underkendelse.

Hans Jørgen Langfrits oplyste som svar til Anker Madsen, at vi ikke kan sige noget om det potentielle omfang på nuværende tidspunkt. Det afgørende er, om der har været finansiell risiko for fonden. I givet fald bliver fejl ekstrapoleret op, og så kan det blive et relativt stort beløb.

Jacob Nielsen bemærkede, at der er uenighed om den faglige vurdering, og der skal vi nå til enighed med Kommissionen.

Niels Lindberg Madsen spurgte, om der er ændret praksis, siden man kan få den diskussion?

Hans Jørgen Langfrits kunne ikke sige, om der kan være tale om ny praksis. Hvis revisorer har set en sag, har de ikke set alt i den pågældende sag. Nye revisorer kan se nye ting. Der vil blive givet en orientering til udvalget, når sagen er afsluttet.

Mette Trudsø Kruse spurgte til risikoen for, at støttemodtagere skal tilbagebetale støtte, hvis Danmark skal tilbagebetale til EU.

Hans Jørgen Langfrits svarede, at det ved vi ikke endnu.

Søren Kissmeyer fandt det ærgerligt, at denne sag var opstået. Indtil da så det ud til, at Danmark lå under grænsen på 2 pct., men nu ser det ud til, at vi lander på ca. 5 pct. I generaldirektørens rapport for 2017 vil der blive taget forbehold for Danmark, og Danmark vil modtage et brev om dette inden længe.

Hans Jørgen Langfrits svarede, at det svarede til tidligere år, hvor der er taget regnskabsmæssigt forbehold vedrørende Landdistriktsfonden. Styrelsen vil tage en drøftelse med Kommissionen om dette.

Mette Trudsø Kruse spurgte, hvilken konsekvens en fejlrate på 5 pct. vil have for kontroltrykket?

Hans Jørgen Langfrits svarede, at på projektstøtteområdet vil revisionstrykket blive lidt større. Men reglerne for udtagning til revisionsmæssig kontrol ændrer sig også i disse år, så det kan vi ikke sige noget endeligt om endnu.

Hans Jørgen Langfrits oplyste, at i forhold til KO-revisionen har der været bilateralt møde med Kommissionen om en underkendelse på baggrund af deres revision af krydsoverensstemmelse i 2017. Ved revisionen fandt Kommissionen, at Danmark ikke havde KO-krav om beskyttelse af vilde fugle uden for Natura 2000-områder. Desuden blev det konstateret, at der blev anvendt en tolerance på nogle af mærknings- og registreringskravene for kvæg, får og geder, hvor der ikke må være en tolerance. Der er rettet op på disse forhold i 2018.

I forhold til Rigsrevisionens revision af KO-kontrollen og fejlrate har Rigsrevisionen sendt deres endelige afrapportering i januar 2018. Det konkluderes heri, at styrelsen hurtigst muligt skal implementere Kommissionens henstillinger for KO-krav. Styrelsen arbejder fortsat på at få nedbragt antallet af formelle fejl i kontrolsagerne. Styrelsen anser denne revision for at være afsluttet og resultatet for at være tilfredsstillende. I forhold til de nævnte punkter har styrelsen gennemført eller er ved at gennemføre tiltag, der imødekommer Rigsrevisionens bemærkninger.

Rigsrevisionen har desuden fulgt op på tidligere undersøgelser, bl.a. de høje fejlrate på plejegræsordningen. Jf. tidligere orienteringer af udvalget er den tidligere høje fejlrate på denne ordning reduceret væsentligt som følge af en fælles indsats med bl.a. Landbrug & Fødevarer. Rigsrevisionen har spurgt til sanktionssystemet, udviklingen i fejlrate og initiativer til at nedbringe fejlrate m.v. Det forventes, at Rigsrevisionen i deres årlige beretning til statsrevisorerne i efteråret 2018 vil nævnte KO-kontrollen og udviklingen i fejlrate for plejegræsordningen.

Kommissionen har i marts 2018 revideret erhvervsudviklingsordningen og økologifremme. Styrelsen modtog Kommissionens første skriftlige tilbagemelding på revisionen den 7. juni. Det fremgår heraf, at der er fundet svagheder i dokumentationen i et mindre antal sager. Der skal nu svares på Kommissionens meddelelse, hvorefter der vil blive et bilateralt møde med Kommissionen i november 2018.

Mette Trudsø Kruse bemærkede, at det er vigtigt, at der kommer en udmelding til støttemodtagerne, når der er en afklaring og ny praksis, så der etableres en reel mulighed for fremadrettet at kunne følge op i forhold til det.

Ad. 5. Til godkendelse: Årsrapport for 2017 om gennemførelse af landdistriktsprogrammet 2014-2020.

Morten Boye Hansen præsenterede udkastet til årsrapport for 2017, inkl. det tilhørende overvågningsbilag, og henviser til tabel 5.4. under dagsordenens pkt. 8. Blandt informationerne i årsrapporten kan det fremhæves, at mange af miljø- og naturordningerne har været populære i 2017. Der har været overansøgning på ordningen "Etablering af naturlig vandstand (hydrologi)" på 57 mio. kr., hvor der blev givet tilsagn for i alt 77,8 mio. kr. Der har også været stor interesse for privat skovrejsning og for økologisk arealtilskud. På sidstnævnte er der givet tilsagn for 307 mio. kr. svarende til 40.500 ha, hvor der oprindeligt kun var afsat 107,6 mio. kr. Den sidste ansøgningsrunde for kvælstofvådområder resulterede i samlede tilsagn for 197 mio. kr. ud af en samlet ramme på 210 mio. kr.

Henrik Wejdling bemærkede, at ordet "bedrager" nederst side 11 skal rettes til "bidrager". Der står ikke noget i rapporten om, at rammen til skovrejsning er brugt. Det er fint med fleksibiliteten i forhold til "skov med biodiversitetsformål", så puljen blev forhøjet som følge af den store søgning. Det var også godt med fleksibilitet i forhold til plejegræsordningen.

Morten Boye Hansen svarede, at teksten vil blive tilrettet.

Søren Kissmeyer oplyste, at årsrapporten bliver sendt til Kommissionen, der herefter tager den til efterretning. Kommissionen skal ikke godkende rapporten, men sikre sig at alle krav er opfyldt. Herefter gennemgås den i forhold til indholdet, og i den forbindelse kan Kommissionen evt. bede om yderligere information. I år vil det store fokusområde være resultatrammen og de delmål, der skal være opfyldt ved udgangen af 2018. Jf. tabel F i bilaget og det fremsendte forslag til programændring. På nuværende tidspunkt ser det ud som om, der ikke er den store risiko for Danmark.

Jacob Nielsen konkluderede, at i næste programperiode skal afrapporteringen til Kommissionen gerne være kortere og mere læsevenlig, dvs. et mere tilgængeligt format.

Landdistriktsudvalget godkendte herefter årsrapporten for 2017. Rapporten sendes til Kommissionen senest den 30. juni 2018.

Ad. 6. Forslag til den anden ændring af landdistriktsprogrammet 2014-2020 for 2019.

Marie Guldborg orienterede om forslaget til programændring på baggrund af det udsendte notat. Der er tale om fortsat implementering af elementer i Fødevarer- og Landbrugspakken. Der er desuden udsendt udkast til programtekst for de ordninger, der indgår i forslaget til programændring, idet der tidligere har været ønske om at se den konkrete tekst for de justerede ordninger. Dette har vi prøvet at imødekomme på denne måde. Der arbejdes fortsat med forslaget til programændring, og der kan derfor ske mindre justeringer af teksten frem til fremsendelsen til Kommissionen. Der er allerede sket en justering fra udsendelsen af notatet til udsendelsen af tekstdelen. Det gælder for plejegræsordningen, hvor der står i notatet, at vi undersøger muligheden for vinterafgræsning indenfor de eksisterende rammer. Dette har vist sig ikke at være muligt. I stedet arbejdes der nu på – i regi af partnerskab om præcisionslandbrug – at afprøve GPS-teknologi til kontrol af helårsafgræsning. Som følge heraf fremgår det nu af programteksten, at "Landbrugsstyrelsen kan godkende en anden frist for et pilotprojekt om afprøvning af teknologisk udstyr". Desuden fremgår det af notatet, at der fremadrettet kan indgå delarealer "på op til 500 m²", hvorpå plejeforpligtelsen ikke er opfyldt. Dette er i programteksten ændret til "under 500 m²".

Marie Guldborg gennemgik herefter de vigtigste elementer i forslaget til programændring, jf. notatet. Da der ikke skal udarbejdes en strategisk miljøvurdering, skal forslaget til programændring ikke i offentlig høring.

Niels Lindberg Madsen spurgte til muligheden for at sende skriftlige bemærkninger.

Marie Guldborg oplyste, at udvalget skal tage stilling til, om programændringen ligger inden for rammerne af forordningsgrundlaget og programteksten. Der skal ikke fremsættes politiske ønsker.

Niels Lindberg Madsen var glad for, at programteksten er sendt ud, så udvalget kan se det. Landbrug & Fødevarer er dog kede af forslaget om støtte til økologiske arealer, hvorefter økologisk omlægningsstøtte kun kan søges af nye økologiske bedrifter. Det er en indskrænkning og urimelig besparelse i forhold til landmænd, som gerne vil udvide deres areal. Desuden savner Landbrug & Fødevarer en ændring vedrørende muligheden for købskontrakt med ejendomsforbehold, hvilket er muligt i forordningsgrundlaget. Nogle landmænd er kommet i klemme på dette.

Mette Trudsø Kruse nævnte EIP og operationelle grupper, hvor Danmark ligger lidt skævt. Dette område får en mere central rolle i den næste programperiode.

Henrik Wejdling var tilfreds med øget fleksibilitet for plejegræsordningen, men forstår ikke reglen om både 10 pct. og under 500 m². Hvad betyder det konkret, at vådområdeordningen udvides til også at have klimatilpasning som formål, og at lavbundsordningens formål udvides til også at omfatte kvælstofreduktion til vandmiljøet? Dette fremgår ikke klart af forslaget til programændring.

Marie Guldborg svarede, at der bliver mulighed for at lave multifunktionelle projekter, men der vil stadig være N-krav. Dvs. det giver os mulighed for senere at kunne etablere en ordning, der kan begge dele. Forslaget vedrørende købskontrakt med ejendomsforbehold under miljøteknologiordningen er ikke med i denne programændring, da kontrol-setup'et er meget krævende. Det skal kontrolleres, at ejerskabet er overgået til landmanden, når projektet er slut.

Anker Madsen spurgte også til sammenhængen mellem de 10 pct. og de 500 m².

Steen Bonde svarede, at ved indførelsen af geospatiale ansøgninger og en situation, hvor marker ændrer sig, er det helt nødvendigt med denne ændring. Havde gerne set, at der kunne blive tale om et større areal, men denne løsning er også tilfredsstillende. Forslaget har været drøftet med Kommissionen undervejs.

Niels Lindberg Madsen udtrykte tilfredshed med ændringen, men havde også gerne set større fleksibilitet. Der er tilsyneladende andre medlemsstater, der håndterer det på en anden måde.

Søren Kissmeyer bemærkede, at forslaget har været drøftet længe og indgående med Danmark, og at der nu er denne løsning. Det er vigtigt, at når der er 10 pct. fleksibilitet, så kan compensationen også kun være 90 pct. af den nuværende støttesats. Der er ingen risiko for overkompensation, da vi allerede ligger under de 90 pct. Søren Kissmeyer foreslog, at den konkrete formulering af dette blev drøftet efterfølgende. I forhold til ændringen af økologisk arealtilskud kan man forestille sig, at kolleger andre steder i Kommissionen vil stille spørgsmål til dette, og der skal derfor være en grundig begrundelse.

Henrik Wejdling talte også for, at omlægningstilskuddet skulle gælde for alle. Nævnte desuden et eksempel med arealer på Enø, der nok ikke kunne holdes inden for grænsen på 500 m². Hvorfor er der både en grænse på 10 pct. og 500 m²?

Steen Bonde svarede, at det er det muliges kunst her. Der er nok behov for større fleksibilitet nogle steder, fx i det nævnte eksempel, men den nye mulighed vil løse de fleste problemer.

Marie Guldborg oplyste som svar til Frode Thule Jensen, at anvendelsen af standardomkostninger for driftsudgifter til LAG vil kræve en programændring.

Marie Guldborg oplyste, at udvalget har mulighed for at afgive en fælles udtalelse, hvis de vil. Ved programændringen i 2017 afgav udvalget ikke en fælles udtalelse.

Udvalget drøftede herefter muligheden for at afgive en fælles udtalelse. Det blev konkluderet, at udvalget ikke afgiver en fælles udtalelse, men at bemærkningerne til forslaget til programændring bliver noteret i referatet.

Forslaget til programændring vil blive sendt til Kommissionen primo september 2018. Forhåbentlig kan Kommissionens godkendelse foreligge ultimo 2018 eller i begyndelsen af 2019.

Ad. 7. Orientering om forslag til nyt forordningsgrundlag for landdistriktspolitikken post 2020.

Jacob Nielsen præsenterede Lotte Linnet, chefkonsulent i Miljø- og Fødevareministeriets departement, der var inviteret til at fortælle om Kommissionens forslag til nyt forordningsgrundlag for landdistriktspolitikken efter 2020.

Lotte Linnet orienterede om Kommissionens meddelelse om den fremtidige landbrugspolitik fra november 2017, Kommissionens forslag til nyt forordningsgrundlag for landbrugspolitikken og det forventede forhandlingsforløb i forbindelse med forslagene.

Niels Lindberg Madsen spurgte til den nationale medfinansiering til landdistriktsudvikling. Er der lagt op til en justering af satserne?

Lotte Linnet svarede, at under søjle 1 (den direkte landbrugsstøtte) er der fortsat fuld EU-finansiering. Under søjle 2 (landdistriktsudvikling) er der krav om national medfinansiering. Her er den generelle medfinansieringssats reduceret fra 53 pct. til 43 pct. Det medfører krav om større national medfinansiering. Dog er medfinansieringssatsen forhøjet til 80 pct. for LAG og miljø- og klimaindsatser. Midler fra capping kan overføres til søjle 2 (landdistriktsudvikling), og så er der ikke krav om national medfinansiering. Det samme gælder fleksmidler, dvs. overførsel af midler fra den direkte landbrugsstøtte til landdistriktsudvikling, hvor der heller ikke er krav om national medfinansiering.

Lotte Linnet oplyste som svar til Anker Madsen, at der kan overføres op til 15 pct. af midlerne fra søjle 1 til søjle 2 og omvendt. Desuden kan der overføres yderligere 15 procentpoint fra søjle 1 til søjle 2, hvis midlerne anvendes til miljø- og klimaindsatser.

Lotte Linnet oplyste som svar til Ida Marie Retoft, at der er en målsætning om, at den fælles landbrugspolitik skal bidrage med 40 pct. til klimamålsætningerne. Det gælder samlet for søjle 1 og søjle 2. Der ligger en forslag til, hvordan dette skal beregnes.

Henrik Wejdling konstaterede, at beregningen er skruet sådan sammen, at hvis man modtager direkte støtte, så bidrager det pr. definition med 40 pct.

Søren Kissmeyer oplyste, at han var blevet pålagt at nævne, at det samlede budget til landbrug er uændret, men at fordelingen mellem Kommissionens andel og nationalstatens andel er ændret.

Jacob Nielsen takkede Lotte Linnet for hendes oplæg.

Ad 8. Status for fremdrift af landdistriktsprogrammet for 2014-2020.

A. Økonomisk fremdrift og afløb.

Marie Guldborg orienterede om den økonomiske fremdrift for programmet på baggrund af den udsendte power-point. Side 4 viser, hvornår midlerne skal være hjemtaget ved N+3. Den stiplede linje viser den estimerede hjemtagning, og det er nyt, at den indgår i figuren. Der ligger mange forudsætninger til grund for dette estimat, fx hvor mange projekter der bliver gennemført, omfanget af annulleringer og muligheden for genanvendelse af annulleringer m.v.

Anker Madsen spurgte til sammenhængen mellem tallet for 2023 på side 4 og de 8,8 mia. kr. på side 1.

Marie Guldborg oplyste, at i forhold til hjemtagning er det relevante tal på side 1 de 6,8 mia. kr. Der vil også være en såkaldt "hale", når vi går ind i perioden 2014-2020, dvs. udbetalinger på tilsagn fra den foregående periode. Side 4 viser den estimerede hjemtagning frem mod 2023, og i slutningen af denne periode begynder vi også at anvende nogle af de nye penge fra den næste periode. Det vil være projekter fra perioden 2014-2020, der først bliver udbetalt fra 2021 og frem, dvs. med nye penge.

Jacob Nielsen konkluderede, at vi forventer fuld hjemtagning.

Mette Trudsø Kruse spurgte, hvor stor en annulleringsprocent der forventes?

Marie Guldborg svarede, at erfaringen viser, at der er en annulleringsprocent på 30-40 pct. for miljøteknologi, og det er lagt ind i forudsætningerne her. Det vil være anderledes for vådområder, hvor der er en anden profil.

B. Orientering om tilsagnsgivning, udbetalinger og resultater under programmet for 2014-2020.

Marie Guldborg orienterede kort om tabel 2 i oversigten over tilsagnsgivning og udbetalinger under programmet. Denne tabel ligner den fra sidste møde, da der ikke er sket så meget. Til næste møde vil oversigten også omfatte udbetalingerne for 2018.

Niels Lindberg Madsen spurgte, om der findes en tabel, der fx i forhold til ØA kan betrygge politikere om, at der er match mellem den politiske aftale og udviklingen i tilsagnsgivning og udbetalinger?

Jacob Nielsen svarede, at i forhold til ØA er vi blevet positivt overrasket over ansøgningernes omfang.

Anker Madsen spurgte, hvorfor noget af skovrejsningen bliver puttet ind under ”bæredygtig skovrejsning”? Dette virker ikke brugervenligt eller overskueligt.

Henrik Ballegård svarede, at i 2015 blev bevillingen givet som en samlet bevilling, men efterfølgende er det blevet adskilt.

Mette Trudsø Kruse bemærkede, at Landbrug & Fødevarer var kede af, at ”Natura 2000 rydning og hegning” blev udskudt i 2018, og man ser frem til, at den åbner i 2019. Midler, der ikke bliver brugt på en ordning, skal anvendes til andre ordninger. Det er vigtigt, at man kan spore, hvilke ordninger uforbrugte midler kommer fra. Det bør kun være muligt at forlænge tilsagn, hvor projekterne har en reel chance for at blive realiseret. Det er vigtigt med en modenhedsvurdering allerede på ansøgningstidspunktet for investeringsordningerne.

Jacob Nielsen bemærkede, at det er et legitimt ønske fra Mette Trudsø Kruse og Anker Madsen, at man kan se udviklingen.

Anker Madsen tilføjede, at det også er civilsamfundets mulighed for at følge med, herunder muligheden for at se, om vi gør det ordentligt.

Steen Bonde, Morten Boye Hansen og Jens Yde orienterede herefter om status for tilsagnsgivning og udbetalinger på baggrund af de udsendte oversigter.

Henrik Ballegård orienterede om status for tilsagnsgivningen på skovordningerne.

Jan Larsen orienterede om status for tilsagnsgivningen under LAG-ordningen.

Niels Lindberg Madsen kvitterede for, at Landbrugsstyrelsen har gjort meget for at reducere sagsbehandlingstiden. Landbrug & Fødevarer har haft mange frustrerede landmænd, der hænger fast i et forløb. Modenhedsvurdering er vigtigt i forhold til disse sager. Jo tættere vi er på slutningen af programperioden, jo vigtigere er modenhedsvurderinger, så der er en høj sandsynlighed for, at projekterne realiseres. Tilsagnene skal ikke forlænges langt ud i tid, men skal udnyttes.

Jacob Nielsen svarede, at det ligger styrelsen meget på sinde at reducere sagsbehandlingstiden.

Marie Guldborg nævnte, at der er et stort ønske om at automatisere så meget som muligt, da det kan nedbringe sagsbehandlingstiden. Det er svært at forholde sig til fx miljøgodkendelser i forbindelse med sagsbehandlingen, og det er først relevant ved udbetalingen. Ønsket om at komme i gang er større end behovet for tilladelser på dette tidspunkt. Vi vil gerne se på muligheden for også at automatisere dette, men det bliver ikke i 2018.

Frode Thule Jensen bemærkede, at det går godt i forhold til tilsagnsgivningen på LAG-ordningen, men at det halter lidt mere på udbetalingssiden. I øvrigt har LAG'erne ingen driftsmidler efter 2020, dvs. til udbetalingerne i N+3. Desuden har besparelsen på de 30 pct. i forbindelse med Fødevarer- og Landbrugspakken ikke gjort det nemmere.

Morten Boye Hansen gennemgik herefter tabel 5.4. vedrørende status for resultater.

C. Ansøgningsrunder for støtteordninger i 2018 og 2019.

Marie Guldborg præsenterede oversigten over planlagte ansøgningsrunder i 2018 og 2019. Der kan komme justeringer hertil.

Steen Bonde tilføjede, at ansøgningsrunderne for økologisk arealtilskud og plejegræsordningen vil blive ændret i forhold til oversigten for 2019. Det sker som følge af automatiseringsprojektet og indretningen af det geospatiale ansøgningsmateriale, der medfører et særskilt ansøgningsskema. Ansøgningsrunderne vil lige henover sommeren. Der har været kritik af dette de seneste dage, hvilket vi har noteret os. Erhvervet vil blive inviteret til et møde, hvor der vil blive informeret nærmere om de ændringer, der ligger i at fremme udbetalingerne gennem øget automatisering af sagsbehandlingen (mødet finder sted den 2. juli 2018).

Mette Trudsø Kruse var kritisk overfor, at ansøgningsrunden skal ligge fra den 1. juni – 1. august i et år, hvor mange tilsagn skal fornyes. Foretrækker, at ansøgningsrunden starter den 1. februar.

Jan Larsen orienterede om den ændrede praksis vedrørende ansøgningsrunder for LAG-ordningen. Nu kan de enkelte LAG'er selv vælge, hvilken dato de vil indstille projekter til Erhvervsstyrelsen. Det har givet et bedre flow, at ansøgningerne kommer drypvis. Der er fastlagt et mål om sagsbehandlingstider på 100 dage, og det overholdes. Der kommer ca. 2 udbetalingsanmodninger om dagen, hvilket har givet udfordringer

Frode Thule Jensen bemærkede, at LAG'erne blev trænet i modenhedsvurdering de to første år på grund af budgetloftet. Det gjorde, at LAG'erne gik i dialog med ansøgerne mhp. at sikre, at ansøgningerne og projekterne var klar.

Jan Larsen sagde, at mange tilbageløbsmidler har også nationale midler i sig. Der er derfor stort fokus på, at midlerne bliver genanvendt, så de ikke falder bort.

Ad 9. Orientering om handlingsplan for opfølgning på slutevalueringen af landdistriktsprogrammet 2007-2013.

Morten Boye Hansen gennemgik handlingsplanen for opfølgning på slutevalueringen af landdistriktsprogrammet 2007-2013, der blev udsendt til udvalgmødet i december 2017, men som blev udskudt til dette møde.

Der var ingen bemærkninger hertil.

Ad 10. Status for lokale aktionsgrupper.

Jan Larsen orienterede om status for LAG-ordningen. Erhvervsstyrelsen er p.t. i gang med en revision af projektvejledningen i samarbejde med to koordinatore. Det forventes, at den er færdig til den 1. juli 2018. Det går godt med administrationen af ordningen, og der er fokus på allokeringen af midler og på anvendelsen af tilbageløbsmidler. Styrelsen arbejder sammen med Landbrugsstyrelsen om den nye programperiode og ser frem til et godt forløb i den forbindelse.

Ad 11. Orientering om kommunikationsstrategien for landdistriktsprogrammet 2014-2020.

Sofie Bisbjerg orienterede om kommunikationsstrategien på baggrund af det udsendte statusnotat.

Søren Kissmeyer oplyste, at han har været lidt efter Landbrugsstyrelsen i forbindelse med kommunikation. Når der kommunikeres om ordninger, skal det fremgå, at der er tale om EU-midler, og at ordningen er en del af landdistriktsprogrammet. Søren Kissmeyer roste styrelsen for forbedringerne, men det kan blive endnu bedre. Ofte er EU kun nævnt som en fodnote eller langt nede i teksten. Ser gerne, at det kommer længere op i teksten.

Mette Trudsø Kruse kunne ellers bekræfte, at styrelsen går højt op i skiltning ude ved projekterne. I forbindelse med praksisændringer er det vigtigt at kommunikere det ud, når ændringen sker, så man kan forberede sig på det. Roste styrelsen for at have holdt informationsmøder i Kolding og Aalborg m.v.

Jan Larsen orienterede om kommunikationsaktiviteterne under LAG, der bl.a. består af udsendelsen af Netværks-Info, hjemmesiden Liv og Land og daglig kommunikation med koordinatore og ansøgere via telefon og mail. Desuden afholdes der årligt to møder for aktørerne i de lokale aktionsgrupper og fire møder for koordinatore. Flere LAG'er har trykt materiale om projekter m.v. I resten af 2018 planlægges der tre møder for koordinatore, to møder for bestyrelsesmedlemmer og den årlige landdistriktskonference i efteråret.

Ad. 12. Orientering om aktivitetsplan 2018 for det danske landdistriktsnetværk.

Sofie Bisbjerg orienterede om aktivitetsplanen for 2017 og 2018 for det danske landdistriktsnetværk på baggrund af det udsendte materiale.

Søren Kissmeyer orienterede om erfaringerne med landdistriktsnetværk i andre lande. Erfaringerne er ikke anderledes end i Danmark, og aktiviteterne består bl.a. af events, hjemmesider m.v. Der er bl.a. gode eksempler fra Finland, Skotland og Wales. I Sverige har man en årlig event, hvor de nominerer de bedste LAG-projekter i 7 kategorier. Det tiltrækker sig stor opmærksomhed i LAG-verdenen. I den næste programperiode bliver landdistriktsnetværk og EIP forenet til én ting, og det skal dække hele landbrugspolitikken.

Frode Thule Jensen spurgte til side 3 i bilaget, hvor der står "vejlede offentligheden i LAG-indsatsen". Er det udover det, som fx LAG-bestyrelserne gør i forvejen?

Sofie Bisbjerg svarede, at Landbrugsstyrelsen gør noget, Erhvervsstyrelsen gør noget, og styrelserne gør noget sammen.

Frode Thule Jensen spurgte, hvem der deltager i det nationale landdistriktsnetværk, og hvem der har pligt til at gøre noget? Hvem deltager i ENRD, hvem har udpeget de pågældende, og er der afsat penge til det?

Marie Guldborg svarede, at Landbrugsstyrelsen er repræsenteret i ENRD, hvor møderne afholdes i Bruxelles hver 2. – 3. måned. Erhvervsstyrelsen deltager af og til i disse møder. Det nationale landdistriktsnetværk er beskrevet i landdistriktsprogrammet. Her mødes Landbrugsstyrelsen, Miljøstyrelsen og Erhvervsstyrelsen og planlægger, hvad der skal gennemføres. Der er ingen penge i det.

Frode Thule Jensen spurgte, om repræsentanter for overvågningsudvalget ikke hører hjemme i det forum? Fx repræsentanter for kommuner og regioner?

Morten Boye Hansen oplyste, at hver af styrelserne også har kontakt til kommuner m.fl., hvor man bl.a. vurderer behovet for kommunikation. Det bliver så samlet i denne oversigt.

Frode Thule Jensen efterspurgte, at der bliver indhentet bidrag inden møder i Bruxelles, hvis det handler om LAG.

Marie Guldborg noterede sig, at styrelsen skal koordinere med Erhvervsstyrelsen i forhold til dette og informere.

Mette Trudsø Kruse erindrede om udvalgets tur til Kolding i 2016, hvor Kommissionen var med ude at se projekter. Det gav anledning til en god dialog om projekter og ordninger.

Marie Guldborg svarede, at det var en god tur, og at det er interessant at komme ud. Men der var også et vist frafald blandt udvalgets medlemmer, så man skal prioritere det, for det er et stort arbejde at arrangere møde og ekskursion et andet sted i landet.

Jacob Nielsen ville gerne tage udvalget med til Augustenborg, men det kræver, at udvalget prioriterer en hel dag til mødet. Det kan måske være svært i en travl hverdag.

Anker Madsen sagde, at det er en benhård prioritering. Der er et ønske om at komme ud på tur, og så er der et pres i forhold til mange andre møder, som man skal deltage i.

Søren Kissmeyer oplyste, at i Sverige og Finland holder man som regel forårsmødet ude i landet. Så er det et 2-dages møde, hvor der er en dag til mødet og en dag til ekskursion.

Jacob Nielsen konkluderede, at det er en god idé med ekskursion, og at det er noget vi kan gøre en gang imellem.

Marie Guldborg erindrede om udvalgsmødet i december 2017, hvor vi havde inviteret oplægsholdere til at fortælle om to projekter. Det er også en mulighed.

Ad 13. Næste udvalgsmøde.

Jacob Nielsen foreslog, at det næste møde i udvalget afholdes fredag den 14. december 2018 om formiddagen.

Der var tilslutning til dette.

Ad 14. Eventuelt.

Intet.